

09.09.2013

Kj/11

§ 893

**V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
kaupunkiviihtyvyyden parantamisesta**

HEL 2013-002183 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia ja kolme muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että liikkumisen turvallisuuteen ja esteettömyyteen sekä käyttäjälähtöiseen suunnitteluun pitää kiinnittää huomiota katu- ja puistosuunnittelussa.

Yleisten alueiden suunnittelussa, toteutuksessa ja ylläpidossa pyritään esteettömyyteen. Esteettömyyden toteutumista ohjaavat kaupunginhallituksen 2012 hyväksymät esteettömyyslinjaukset ja Helsinki kaikille -projektissa laaditut esteettömyysohjeet.

Parhailtaan päivitettävissä katusuunnitteluohjeissa otetaan lisäksi huomioon mm. kaupunkisuunnitteluviraston uudet pyöräilyliikenteen verkkotason suunnitteluperiaatteet ja suunnitteluohjeet. Pyöräliikenteen laatuikäytävien verkostosuunnitelman mukaan pääperiaatteena on, että

09.09.2013

Kj/11

jalankulku ja pyöräily erotetaan toisistaan aina, kun se on mahdollista. Erottelu voidaan toteuttaa ohjaamalla pyöräliikenne ajoradalle, jos ajoneuvoliikennettä on vähän ja ajonopeudet ovat alhaiset, tai rakentamalla erillisiä pyöräkaistoja tai pyöräteitä.

Katujen talvihoidon resurssit on mitoitettu keskimääräisen talven, töiden laatuvaatimusten sekä käytävissä olevien määrärahojen perusteella. Valtuuston asettama katujen talvihoidon tärkein tavoite on työmatkaliikenteen sekä vilkkaimpien jalankulku- ja pyöräliikennereittien liikenteen turvaaminen. Vuodelle 2013 katujen talvihoitoon osoitettua määrärahaa kohdennetaan mm. kantakaupungin pyöräteiden ja jalkakäytävien hoitoon. Esteettömän liikkumisen mahdollistamiseksi myös talviaikaan on tehty parannuksia mm. nostamalla katujen ylläpitoluokitusta esteettömyyden erikoistason reiteillä, joita on määritelty erityisesti terveyskeskusten, vanhusten palvelutalojen ja aluekeskusten ympäristöihin.

Kaikki edellä mainitut toimenpiteet osaltaan parantavat myös yleistä kaupunkiviihtyvyyttä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 23.04.2013 § 187

HEL 2013-002183 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä, että kuka tahansa Helsingissä asuva tai vieraileva voi toimia ja liikkua kaduilla, puistoissa, toreilla ja aukiolla tasavertaisesti ikään, fyysiseen kuntoon ja

terveydentilaan katsomatta. Yleiset alueet tulee suunnitella, toteuttaa ja ylläpitää esteettömästi, jotta tämä tavoite toteutuu.

Yleisten töiden lautakunta korostaa käyttäjälähtöisyyttä ja asukkaiden kuulemista yhtenä suunnittelun lähtökohdista. Keskeisin asukkaiden kuuleminen tapahtuu rakennusvirastossa aluesuunnitteluvaiheessa, jolloin laaditaan kaupunginosan tai muun vastaavan alueen yleisten alueiden strateginen suunnitelma seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi. Aluesuunnittelussa hyödynnetään Helsinki kaikille -projektissa laadittujen esteettömyyskartoitusten ja käyttäjille järjestettyjen esteettömyyskierrosten tuloksia. Toinen tärkeä vaihe on vuorovaikutteinen toteutussuunnittelu, jonka jälkeen katu- ja puistosuunnitelmat ovat vielä asukkaiden nähtävillä ennen lautakuntakäsittelyä. Lisäksi asiakaspalvelun ja erilaisten yleisiä alueita koskevien käyttäjäkyselyiden kautta saatu palaute hyödynnetään suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa.

Yleisten töiden lautakunta katsoo, että jalankulku ja pyöräily on pyrittävä erottamaan toisistaan Helsingin kaupungin esteettömyyslinjauksen mukaisesti. Yleisten töiden lautakunta kannattaa erityisesti jalankulku- ja pyöräreiteille osoitettavia talvihoidon lisäresursseja, sillä kaupunginvaltuuston asettama katujen talvihoidon tärkein tavoite on työmatka- sekä vilkkaimpien jalankulku- ja pyöräiliikenteen turvaaminen. Nykyisen talvihoidon resurssit on mitoitettu 2000-luvun alkuvuosien talvien, töiden laatuvaatimusten sekä käytettävissä olevien määrärahojen perusteella. Viime vuosien runsaslumisina talvina ne ovat osoittautuneet riittämättömiksi.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa valtuustoaloitetta.

Käsittely

23.04.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset:

Lisätään päätösehdotuksen kappaleen neljä alkuun seuraava virke:
"Yleisten töiden lautakunta katsoo, että jalankulku ja pyöräily on pyrittävä erottamaan toisistaan Helsingin kaupungin esteettömyyslinjauksen mukaisesti."

Muutetaan päätösehdotuksen kappaleen neljä toiseksi viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Nykyisen talvihoidon resurssit on mitoitettu 2000-luvun alkuvuosien talvien, töiden laatuvaatimusten sekä käytettävissä olevien määrärahojen perusteella."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

09.09.2013

Kj/11

Lisätiedot

Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Tarja Lahin, projektisuunnittelija, puhelin: 310 38632
tarja.lahin(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 23.04.2013 § 136

HEL 2013-002183 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Kaupunkisuunnittelun keskeinen tavoite on luoda viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä. Liikkumisolosuhteita suunnitellaan kaikille väestöryhmille ikään, liikuntakykyyn ja muihin tekijöihin katsomatta. Jalankulkuympäristön suunnittelua ohjaavat kaupungin määrittelemät esteettömyyskriteerit, joilla pyritään varmistamaan, että kaupunkitila ja liikennejärjestelyt palvelisivat mahdollisimman hyvin kaikkia käyttäjäryhmiä. Esteettömyysasiat kuuluvat viimekädessä rakennusvirastolle, jonka vastuulla on katujen ja puistojen rakentaminen.

Liikennesuunnittelussa etusijalla ovat kestävät kulkumuodot, joihin jalankulun lisäksi lukeutuvat pyöräily ja joukkoliikenne. Viime aikoina pyöräliikenne on ollut kasvussa ja tavoitteena on, että polkupyörällä tehtävien matkojen osuus kasvaisi vielä huomattavasti nykyisestä. Vuonna 2012 tehty selvitys pyöräilyn hyödyistä ja kustannuksista osoittaa, että pyöräliikenteen edistäminen on yhteiskuntataloudellisesti erittäin kannattavaa. Yksi pyöräilyn edistämiseen käytetty euro tuottaa hyötyjä lähes kahdeksan euron verran.

Pyöräilyn edistämiseksi kaupunkisuunnitteluvirasto on yhteistyössä mm. HKR:n ja HKL:n kanssa laatinut pyöräilyn edistämishojelman. Pyöräliikenteen rakenteellisia järjestelyjä kehitetään kasvavan pyöräliikenteen tarpeisiin. Erityistä huomiota kiinnitetään pyöräilyn ja jalankulun tarkoituksenmukaiseen erotteluun, sillä lisääntyvä pyöräily ei saa aiheuttaa turvattomuutta jalankulkijoille.

Pyöräliikenteen suunnittelua ohjaa kaupunkisuunnittelulautakunnan keväällä 2012 hyväksymä ohje, joka sisältää yleiset lähtökohdat pyöräliikenteen suunnittelulle sekä linjaosuuksien poikkileikkausratkaisut erilaisille pyöräliikennejärjestelyille. Vuoden 2013 aikana suunnitteluohje täydentyy risteysjärjestelyjä, liikenteen

09.09.2013

Kj/11

ohjausta ja erityisjärjestelyjä koskevilla ohjeilla. Suunnitteluohjeet määrittelevät yleisesti, millainen järjestely on tarkoituksenmukainen kussakin tilanteessa. Valintaan vaikuttavat muun muassa tarkasteltavan yhteyden funktio pyöräliikenneverkossa sekä autoliikenteen määrä ja nopeustaso. Pyöräliikenneverkon kehittämistä ohjaavat suunnitteluohjeiden lisäksi kantakaupungin pyöräliikenteen pääverkkosuunnitelma 2025 sekä pyöräliikenteen laatukäytävien (baanojen) verkkosuunnitelma.

Pyöräilyn edistämishjelmassa on myös huomioitu viestinnällisiä tarpeita, jotka liittyvät esimerkiksi vastuullisen liikennekulttuurin edistämiseen. Vastuulliseen liikennekulttuuriin kuuluu muun muassa pyöräilykypärän käyttö. Pyöräilykypärä on suositeltava turvaväline, jonka käyttöä edistetään lähinnä kannustavin ja pehmein keinoin. Aggressiivisella valistuksella tai liiallisella riskeillä pelottelulla voi nimittäin olla kielteisiä vaikutuksia kypärän käyttämiseen ja pyöräilyyn yleensä. Kypärän käyttöä seurataan Helsingissä vuosittain ja toistaiseksi kehitys on ollut myönteistä kypärän käytön kasvaessa.

Talvihoidon päävastuu on rakennusvirastolla.

Kaupunkisuunnitteluviraston tehtävänä on huolehtia kiinteässä yhteistyössä rakennusviraston kanssa, että liikennejärjestelyt ja kavasuunnitelmat tukevat talvihoidon vaatimuksia.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marek Salermo, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37123
marek.salermo(a)hel.fi